

Forfatter: Kierkegaard, Søren

Titel: Udrag fra Begrebet Angst

Citation: Kierkegaard, Søren: "Begrebet Angst", i Kierkegaard, Søren: *Begrebet Angst*, udg. af Lars Petersen ; Merete Jørgensen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1991, s. 147. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-kierkegaard01val-shoot-idm140698091775232/facsimile.pdf> (tilgået 17. april 2024)

Anvendt udgave: Begrebet Angst

Menneske behøve i Livet, han kan jo næsten før sin Død træde af i en Exempelsamling. Af Endeligheden kan man lære meget, men ikke at ængstes uden i en meget maadelig og fordærvende Forstand. Den, der derimod i Sandhed lærte at ængstes, han skal gaae som i Dands, naar Endelighedens Angster begynde at spille op, og naar Endelighedens Lærlinge tabe Forstand og Mod. Saaledes skuffer det ofte i Livet. Den Hypochondre ængstes for enhver Ubetydelighed, men naar det Betydelige kommer, da begynder han at aande, og hvorfor, fordi den betydelige Virkelighed dog ikke er saa forfærdelig som den Mulighed, han selv havde dannet, og som han brugte sin Kraft til at danne, istedenfor at han nu kan bruge al sin Kraft mod Virkeligheden. Imidlertid er dog Hypochondristen kun en ufuldkommen Autodidakt i Sammenligning med Den, der dannes ved Muligheden, fordi Hypochondrien tildeels afhænger af det Legemlige og derfor er tilfældig*. Den sande Autodidakt han er netop i samme Grad Theodidakt, som en anden Forfatter har sagt**, eller for ikke at bruge et Udtryk, som saa meget minder om det Intellectuelle, han er *αυτομαθής τις της φιλοσοφίας**** og i samme Grad Θεωμαθής. Den, der i Forhold til Skylden, opdrages ved Angesten, han vil derfor først hvile i Forsøningen.

Her ender denne Overveelse, hvor den begynder. Saasnart Psychologien er færdig med Angesten bliver den at aflevere til Dogmatiken.

* Det er derfor i en høiere Betydning, at Hamann tager det Ord Hypochondrie, naar han siger: Diese Angst in der Welt ist aber der einzige Beweis unserer Heterogenität! Denn felicité uns nichts, so würden wir es nicht besser machen als die Heiden und Transcendental-Philosophen, die von Gott nichts wissen und in die liebe Natur sich wie die Narren vergiffen, kein Heimweh würde uns anwandeln. Diese unpertinente Unruhe, diese heilige Hypochondrie ist viellecht das Feuer, womit wir Opferthure gesalzen und vor der Faulnis des laufenden seculi bewahrt werden müssen. (6te B. p. 194)

** Cf't Enten – Eller

*** Cf' Xenophons *Gymnasion*, hvor Socrates bruger dette Ord om sig selv.